

muligt, eller ogsaa maa vi søge at ordne Forholdene gennem en Grundlovsændring.

Vælg vi den første Vej, er Folketingets Basis vedvarende fuldkommen grundlovmæssig, selv om der i Aarenes Løb efter at den ny Ordning er ført ud i Livet, selv om større eller mindre Forskydninger mellem Landsdelene, mellem By og Land, eller paa hvilke Ledder og Kanter man vil kunne og med Rette paa-vise en saadan Forskydning. Jeg har er- kendt og erkender, at en Omordning af Folketingsvalgekredsene er ønskelig, og at der nu foreligger en saadan Forskyd- ning, at det vil være ønskeligt og rigtigt at stræbe hen imod en Omordning af Valgekredsene, men Forholdet er ikke saa himmelskrigende uretfærdigt, som man fra Højres og Socialdemokraternes Side giver det Udseende af i Agitationen. Det For- hold, som eksisterer i Øjeblikket, er ikke saa himmelskrigende urimeligt, som man skulde tro, naar man hører de Herrer Socialdemokrater tale eller læser i deres Blade, og det samme gælder Højre. Lad os se, hvorledes Forholdet er, naar vi tage det rette Grundlag frem for Betragtningen. Det rette Grundlag bør dog være rent praktisk taget Vælgertallet, det er rent praktisk taget (*Borghjerg*: Grund- loven siger . . .). Ja, men jeg siger (Af- brydelse). Giv nu Tid, jeg siger i Over- ensstemmelse med Flertallet, at Vejen frem til en Ordning er Grundlovsvejen, Grundlovsforandringens Vej, og der er det praktisk rigtigt at tage Hensyn til Vælgertallet. Det er dog Vælgerne, som vælge Repræsentanterne her, det er dog Vælgerne, som ere Grundlaget for vore Mandater, og naar vi lægge Vælgertallet til Grund, er Forholdet ikke saa him- melskrigende urimeligt, som de Herrer give det Udseende af. Tage vi f. Eks. Gennemsnittet af Vælgertallet i de 5 Kredse i Viborg Amt, faa vi et Vælgertal af 3,500; det er Gennemsnittet for Viborg Amt. Gennemsnittet for de 13 københavnske Kredse er 4,400. Det er ikke saa for- færdelig stor en Forskel. Disse 900 Stem- mers Forskel er det hele, og det giver, hurtigt sagt, Krav paa 3 ny Kredse for Københavns Vedkommende, altsaa 3 og 13 er 16. Man maa lægge Vælgertallet til Grund, denne Betragtning er ikke ny, og

det vil sikkert ogsaa blive det, som vil være i høj Grad bestemmende og bør være i høj Grad bestemmende for den fremtidige Ordning af disse Spørgsmaal. Jeg sætter ikke min Mening op mod Grundloven, jeg har fremhævet det Alter- nativ: *enten* Grundlovens Opfyldelse efter dens Bogstav, og det er: 1 Rigsdagsmand i Forhold til hver 16,000 Indbyggere, *eller* ogsaa maa vi frem ad Grundlovsforandrin- gens Vej, og da vil det være rigtigt at lægge Vælgerantallet til Grund i højere Grad end tidligere. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (El- linger) ryster paa Hovedet. Det tilfreds- stiller maaske ham selv, men imponerer ikke nogen. (*Ellinger*: Det er vel ikke forbudt?). Jeg noterer kun det Faktum, at det ærede Medlem finder sig foranledi- get til at ryste paa Hovedet af min Tale; dette er heller ikke mig forbudt. Altsaa, jeg siger, at det imponerer ikke, at det ærede Medlem ryster paa Hovedet af mine Bemærkninger. Det kan ikke nytte, at de Herrer se bort fra den Omstændighed, at København samler ind til sig en Mængde Mennesker, som slet ikke høre København til i egenligste Forstand, Militære, Stu- denter osv. De tælles op paa Folketæl- lingslisterne, men Repræsentanterne her- inde repræsenterer ikke i snævrere For- stand disse Folk mere end vi gøre ude paa Landet, hvorfra de ere komne ind til København. Denne Betragtning bør derfor drages frem og bør i ikke ringe Grad være vejledende for os under vort videre Arbejde paa denne Sag.

Det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Fogtmann) fandt sig for- anlediget til at fremhæve meget stærkt — jeg skulde maaske dog ikke sige frem- hæve —, men at han fandt sig foranle- diget til gentagne Gange at udtale over- for mig, at nu havde jeg ondt ved at finde mit Standpunkt fra 1894—95. Det ærede Medlem er fuldstændig uden Be- føjelse til at fremsætte denne Paastand. Jeg hævder det samme som i 1894—95, at vi, naar vi staa overfor dette Spørgs- maals Løsning, maa vælge mellem det ene eller det andet, enten gennemføre Grund- lovens Fordring efter dens Ord eller ogsaa søge Grundloven forandret og ikke gaa Mellemvejen. Dette vort enten-eller i 1894